

řád:

Pinales

čeledě:

Pinaceae

Cupressaceae

Taxaceae

Cévnaté rostliny

výtrusné

plavuně
přesličky
kapradiny
...

semenné

nahosemenné

krytosemenné

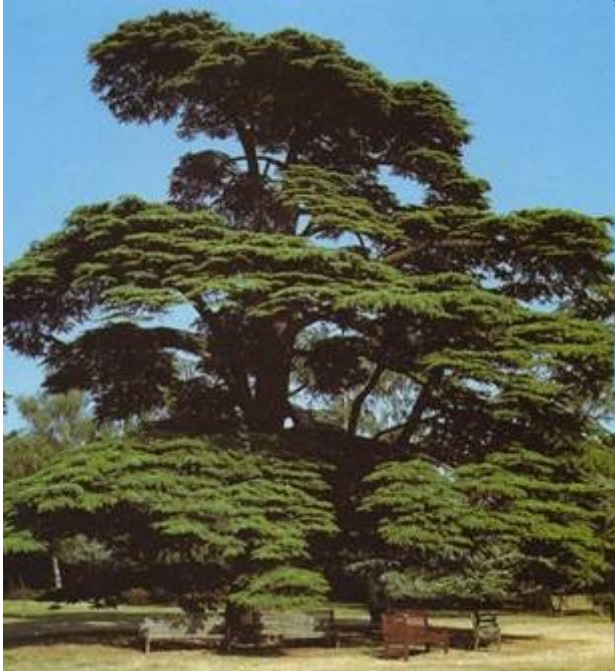

jehličnany

jednoděložné
dvouděložné

řád: Pinales (jehličnany)

- největší, ekologicky a ekonomicky nejvýznamnější skupina nahosemenných rostlin
- mikrofylní listy (jehlicovité nebo šupinovitě), jednožilné, vytrvalé
- jednodomé i dvoudomé
- mikro- a megasporofyty oddělené (ve strobilech)

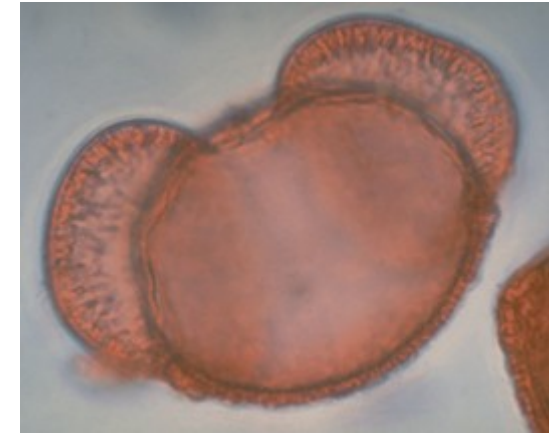
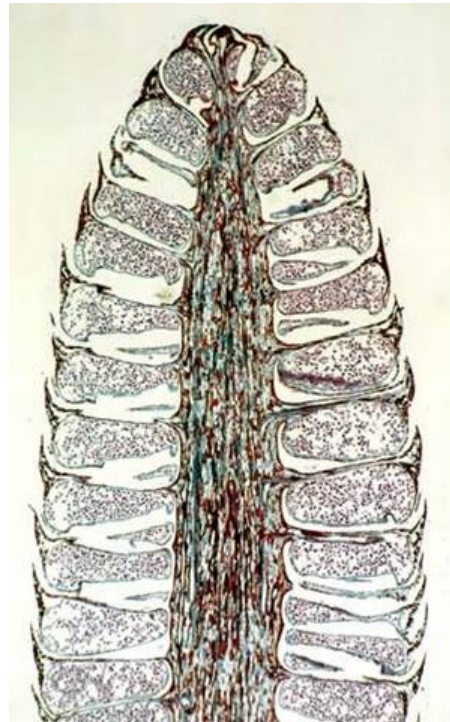

řád: Pinales (jehličnany)

mikrostrobily podepřeny sterilními šupinami

mikrosporofyly

- s několika **mikrosporangii** (prašná pouzdra)
- pylová zrna se šíří větrem (2 **vzdušné vaky**)

mikrosporangia

řád: Pinales (jehličnany)

Megastrobily tvořeny dvěma typy šupin

- **semenné šupiny** (stonkového původu)
  - vajíčka obvykle **2** (v úžlabí semenné šupiny)
  - po oplození se vyvíjí v **semena** s křídlem (rozšiřování větrem)
- **podpůrné šupiny** (listového původu) podpírají semenné šupiny

Pinaceae (borovicovité)

Cupressaceae (cypřišovité)

Taxaceae (tisovité)

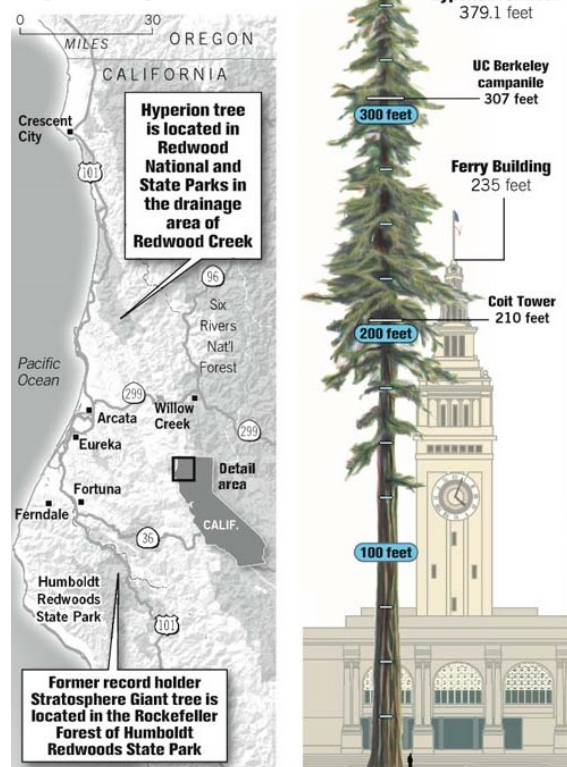
zajímavosti:

Cupressaceae

nejvyšší strom: *Sequoia sempervirens* (115 m, 700 – 800 let), Redwood NP, USA

Tallest tree

A redwood believed to be the world's tallest tree is actually a foot taller than originally thought, according to new measurements.

„Hyperion“

zajímavosti:

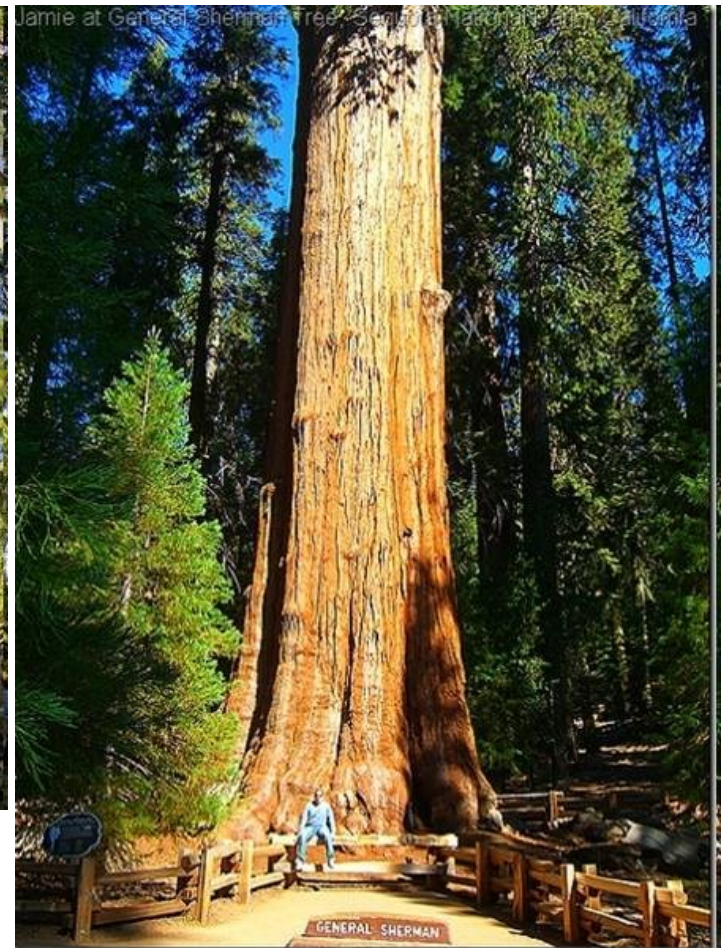
Cupressaceae

nejvyšší strom: *Sequoia sempervirens* (115 m), Redwood NP, USA

největší strom: *Sequoiadendron giganteum* (1,487 m³), Sequoia NP, USA

„General Sherman“

zajímavosti:

Cupressaceae

nejvyšší strom: *Sequoia sempervirens* (115 m), Redwood NP, USA

největší strom: *Sequoiadendron giganteum* (1,487 m³), Sequoia NP, USA

Taxodiaceae

2. nejširší strom: *Taxodium mucronatum* (ø 11,6 m), Mexico

(1. je *Adansonia digitata*, Malvaceae)

zajímavosti:

Cupressaceae

nejvyšší strom: *Sequoia sempervirens* (115 m), Redwood NP, USA

největší strom: *Sequoiadendron giganteum* (1,487 m³), Sequoia NP, USA

Taxodiaceae

2. nejširší strom: *Taxodium mucronatum* (11,6 m), Mexico

(1. je *Adansonia digitata*, Malvaceae)

Pinaceae

nejstarší strom: *Pinus longaeva* (4 844 let), White Mts, USA

„Methuselah“

řád: Pinales
čeleď: Pinaceae (borovicovité)

Pinus (borovice)

- 2-3 jehlice ve svazečku – podrod *Pinus*
- 5 jehlic ve svazečku – podrod *Strobus*
- v Evropě autochtonně 9 druhů se 2-3 jehlicemi a 2 druhy s 5 jehlicemi (*Pinus cembra*, *P. peuce*)

Pinus sylvestris (borovice lesní)

- jehlicovité listy na málo zřetelných brachyblastech ve svazečcích po 2
- nerozpadavé šištice
- podpůrná šupina zakrnělá

další zástupci: *Pinus mugo* (borovice kleč, kosodřevina), *P. rotundata* (b. blatka), vysazuje se *P. nigra* (b. černá)

řád: Pinales
čeleď: Pinaceae (borovicovité)

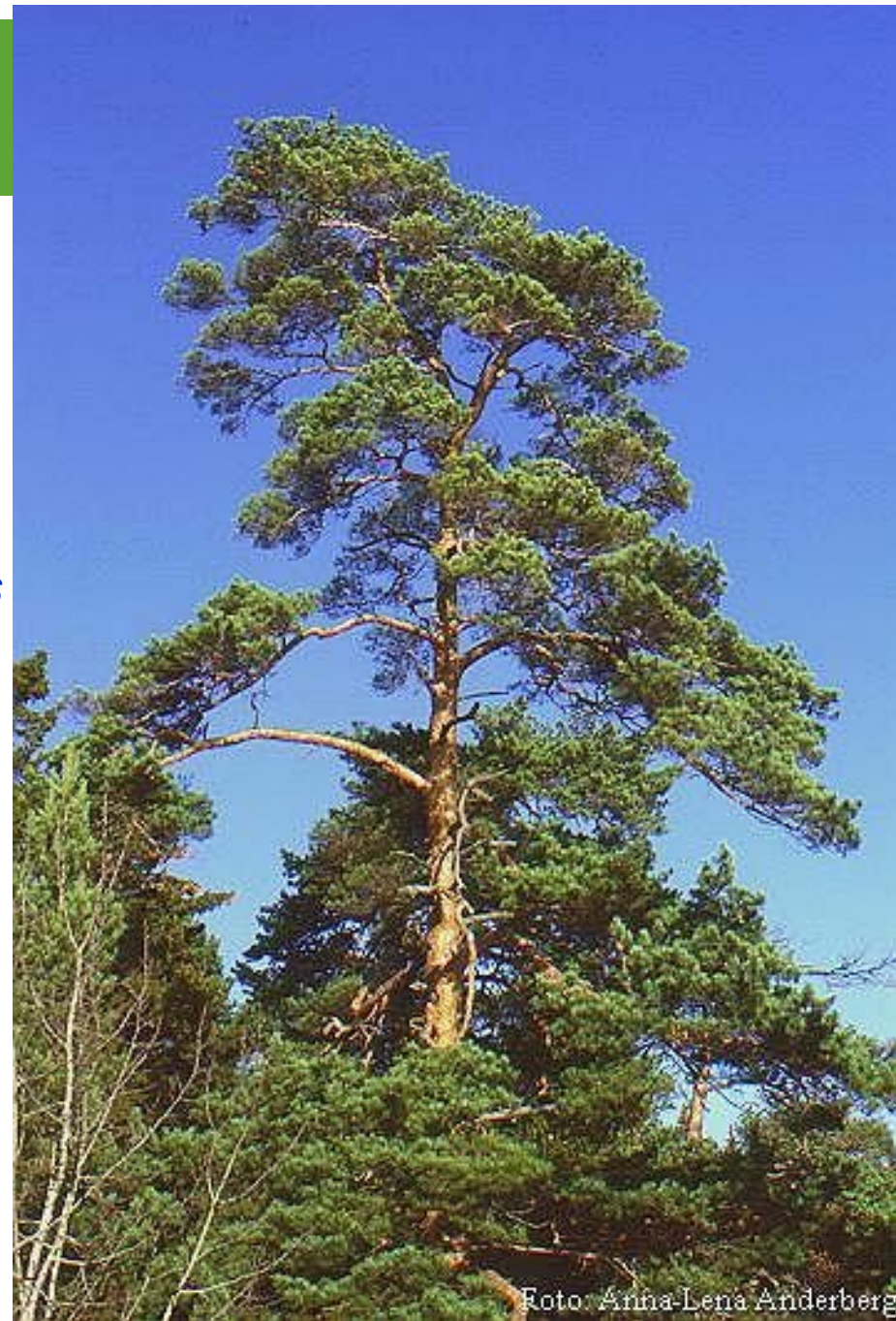
Pinus (borovice)

- 2-3 jehlice ve svazečku – podrod *Pinus*
- 5 jehlic ve svazečku – podrod *Strobus*
- v Evropě autochtonně 9 druhů se 2-3 jehlicemi a 2 druhy s 5 jehlicemi (*Pinus cembra*, *P. peuce*)

Pinus sylvestris (borovice lesní)

- jehlicovité listy na málo zřetelných brachyblastech ve svazečcích po 2
- nerozpadavé šištice
- podpůrná šupina zakrnělá

další zástupci: *Pinus mugo* (borovice kleč, kosodřevina), *P. rotundata* (b. blatka), vysazuje se *P. nigra* (b. černá)

řád: Pinales
čeleď: Pinaceae

Pinus (borovice)

- 2-3 jehlice ve svazku
- 5 jehlic ve svazku
- v Evropě autochtonní
- jehlicemi a 2-3 jehlicemi
- *Pinus cembra*, *P. peuceuntii*

Pinus sylvestris

- jehlicovité listy
- brachyblasty
- nerozpadavé
- podpůrná šiška

další zástupci: *Pinus mugo* (borovice kleč, kosodřevina), *P. rotundata* (b. blatka), vysazuje se *P. nigra* (b. černá)

řád: Pinales
čeleď: Pinaceae (borovicovité)

Pinus (borovic

- 2-3 jehlice ve
- 5 jehlic ve sv
- v Evropě autc
jehlicemi a
cembra, P.

Pinus sylvestris

- jehlicovité li
- brachyblast
- nerozpadav
- podpůrná š

další zástupci:

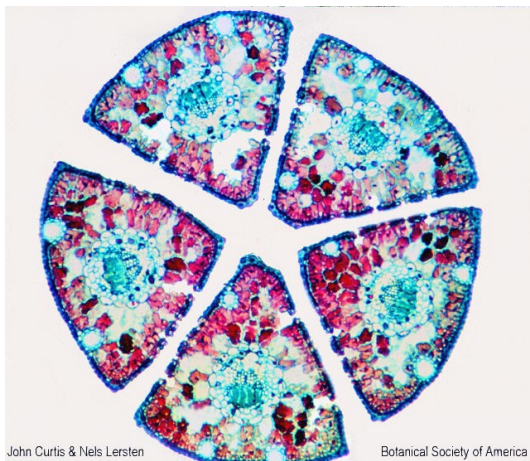
kosodřevina), *P. rotundata* (b. bílá),
vysazuje se *P. nigra* (b. černá)

řád: Pinales
čeleď: Pinaceae (borovicovité)

Pinus strobus (borovice vejmutovka)

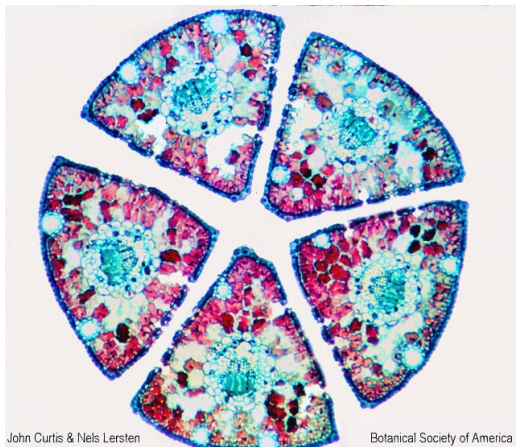
- 5 jehlic ve svazečku
- samičí šištice štíhlé, převislé
- Severní Amerika
- až 60 m vysoký strom
- v severních Čechách invazní (CHKO Labské písky)

řád: Pinales
čeleď: Pinaceae (borovicovité)

Pinus strobus (borovice vejmutovka)

- 5 jehlic ve svazečku
- samičí šištice štíhlé, převislé
- Severní Amerika
- až 60 m vysoký strom
- v severních Čechách invazní (CHKO Labské pískovce)

řád: Pinales
čeleď: Pinaceae (borovicovité)

Cedrus atlantica (cedr atlaský)

- pohoří Atlas (SZ Afrika)
- jehlice na brachyblastech jednotlivě, neopadavé!
- šišky válcovitě vejčité
- okrasný strom, do 15 m

řád: Pinales
čeleď: Pinaceae (borovicovité)

Cedrus atlantica (cedr atlaský)

- pohoří Atlas (SZ Afrika)
- jehlice na brachyblastech jednotlivě, neopadavé!
- šišky válcovitě vejčité
- okrasný strom, do 15 m

řád: Pinales
čeleď: Pinaceae (borovicovité)

Larix decidua (modřín opadavý)

řád: Pinales
čeleď: Pinaceae (borovicovité)

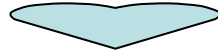
Abies alba (jedle bílá)

Picea abies (smrk ztepilý)

řád: Pinales
čeleď: Pinaceae (borovicovité)

Abies alba (jedle bílá)

Picea abies (smrk ztepilý)

řád: Pinales
čeleď: Pinaceae (borovicovité)

Abies alba (jedle bílá)

Picea abies (smrk ztepilý)

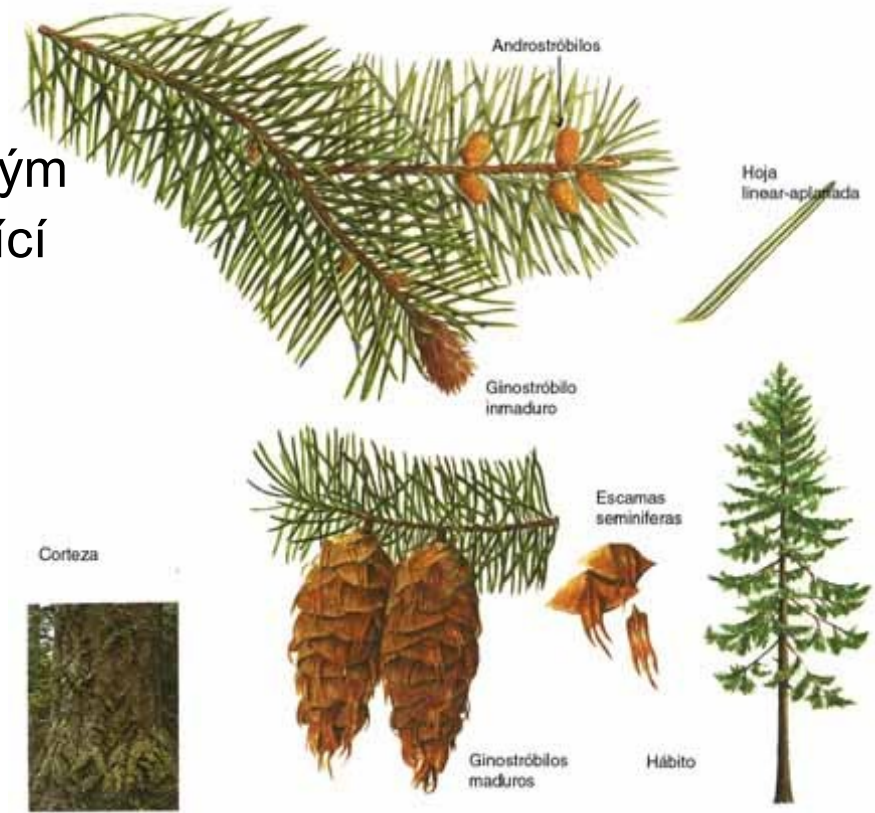

řád: Pinales

čeleď: Pinaceae (borovicovité)

Pseudotsuga menziesii
(douglaska tisolistá)

- šišky převislé, krátce stopkaté
- semenné šupiny kožovité
- podpůrné šupiny dvouzubé s protaženým středním žebrem, nápadně vyčnívající (delší než semenné)

řád: Pinales
čeleď: Pinaceae (borovicovité)

Pseudotsuga menziesii
(douglaska tisolistá)

řád: Pinales
čeleď: Cupressaceae (cypřišovitě)

- listy většinou **šupinovitě** (vzácně jehlicovitě)
- mikrostrombily i megastrombily drobné
- pylová zrna **bez vzdušných vaků**
- semena **bez křídel**

Juniperus communis (jalovec obecný)

- jehlice v **3četných přeslenech, jehlicovitě**
- samičí šištice – zdužnatělé, podobné bobuli (**galbulus**) – kulovité, tmavé

řád: Pinales
čeleď: Cupressaceae (cypřišovité)

Thujaopsis dolabrata (zeravinec japonský)

- šupinovitě jehlice, ze spodu s bílými skvrnami
- okrasný keř, do 5 m
- Japonsko

řád: Pinales
čeleď: Taxaceae (tisovité)

Taxus baccata (tis červený)

- listy jehlicovité, vytrvalé, dvouřadě uspořádané
- samčí šištice malé, kulovité, na spodu loňských větviček
- tyčinky štítkovité s 8-2 mikrosporangii
- samičí šištice malé, složené z několika podpůrných listenů
- většinou 1 vajíčko, semeno obklopené červeným dužnatým nepravým míškem (**epimacium**)

řád: Pinales
čeleď: Taxaceae (tisovité)

Taxus baccata (tis červený)

- listy jehlicovité, vytrvalé, dvouřadě uspořádané
- samčí šištice malé, kulovité, na spodu loňských větviček
- tyčinky štítkovité s 8-2 mikrosporangií
- samičí šištice malé, složené z několika podpůrných listenů
- většinou 1 vajíčko, semeno obklopené červeným dužnatým nepravým míškem (**epimacium**)

